

Circulaire Economie

Van kennis naar actie

18 September 2023

Joost Brouwer & Stan Rouhof | Bureau 2030

Disclaimer

Dit bestand is een ingekorte versie van de presentatie op 18 september. Het bevat de inhoudelijke punten die we gaan bespreken.

Circulaire sessies

	Sessie 1	Sessie 2
Inhoud	Kennis opdoen over circulaire economie	Ambities en 3 speerpunten bepalen
Doel	Achter komen wat de circulaire economie inhoudt en waar Gouda nu staat	Kader voor opstellen startnotitie circulaire economie
Datum	18-09-2023	30-10-2023

Agenda sessie 1

1. Wat is de circulaire economie?
2. Meten van circulariteit: De R-Ladder
3. Samenvatting Nationaal Programma Circulaire Economie
4. Nulmeting gemeente Gouda
5. Vervolgstappen

1

Circulaire Economie (CE)

Context

Nationaal Programma
Circulaire Economie

Gemeente
Gouda

CE benoemd als 1 van de 7 uitgangspunten van de gemeente

Definitie circulaire economie*

Een economie waarin:

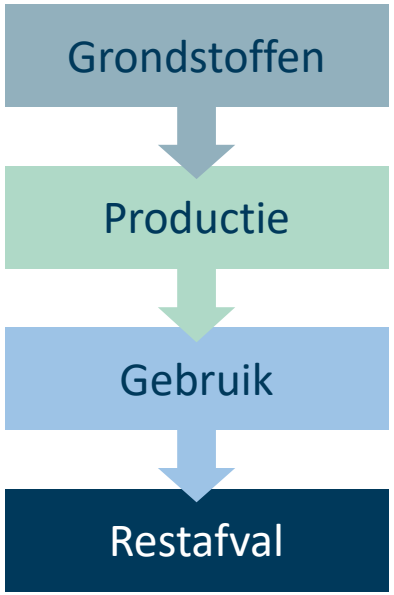
- Zoveel mogelijk duurzame **hernieuwbare grondstoffen** worden gebruikt
- Producten en grondstoffen worden **hergebruikt**
- **Afval** nauwelijks bestaat

*Bron: Rijksoverheid

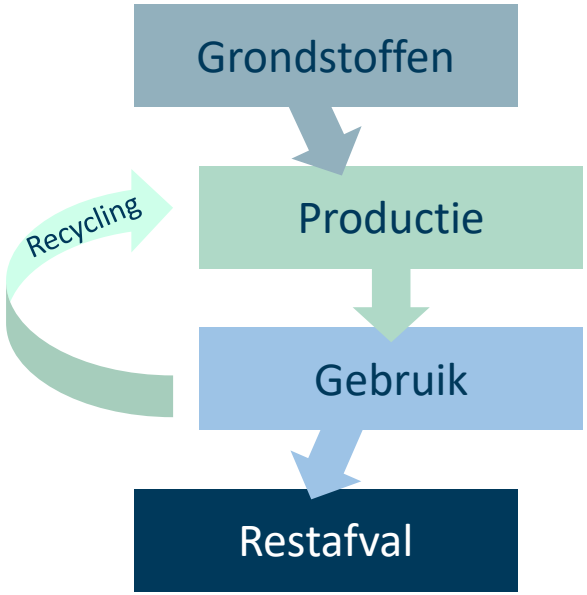
Van lineair naar circulair

Verandering van denkbeeld

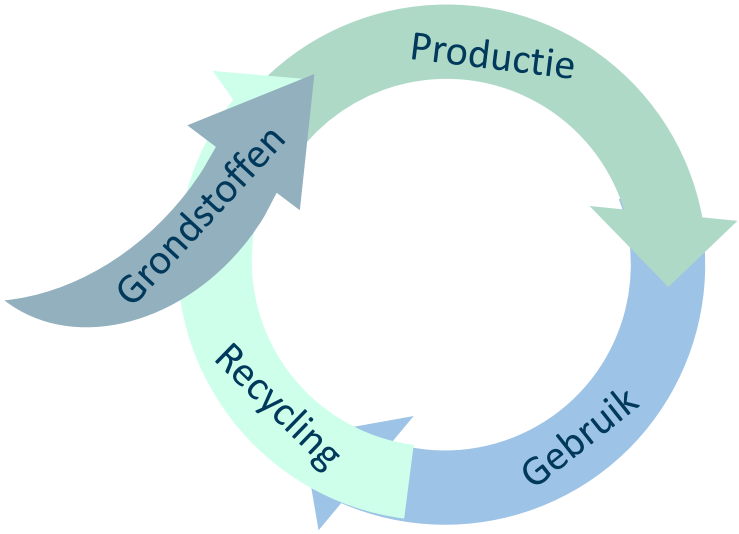
Lineaire economie

Lineaire economie
(met recycling)

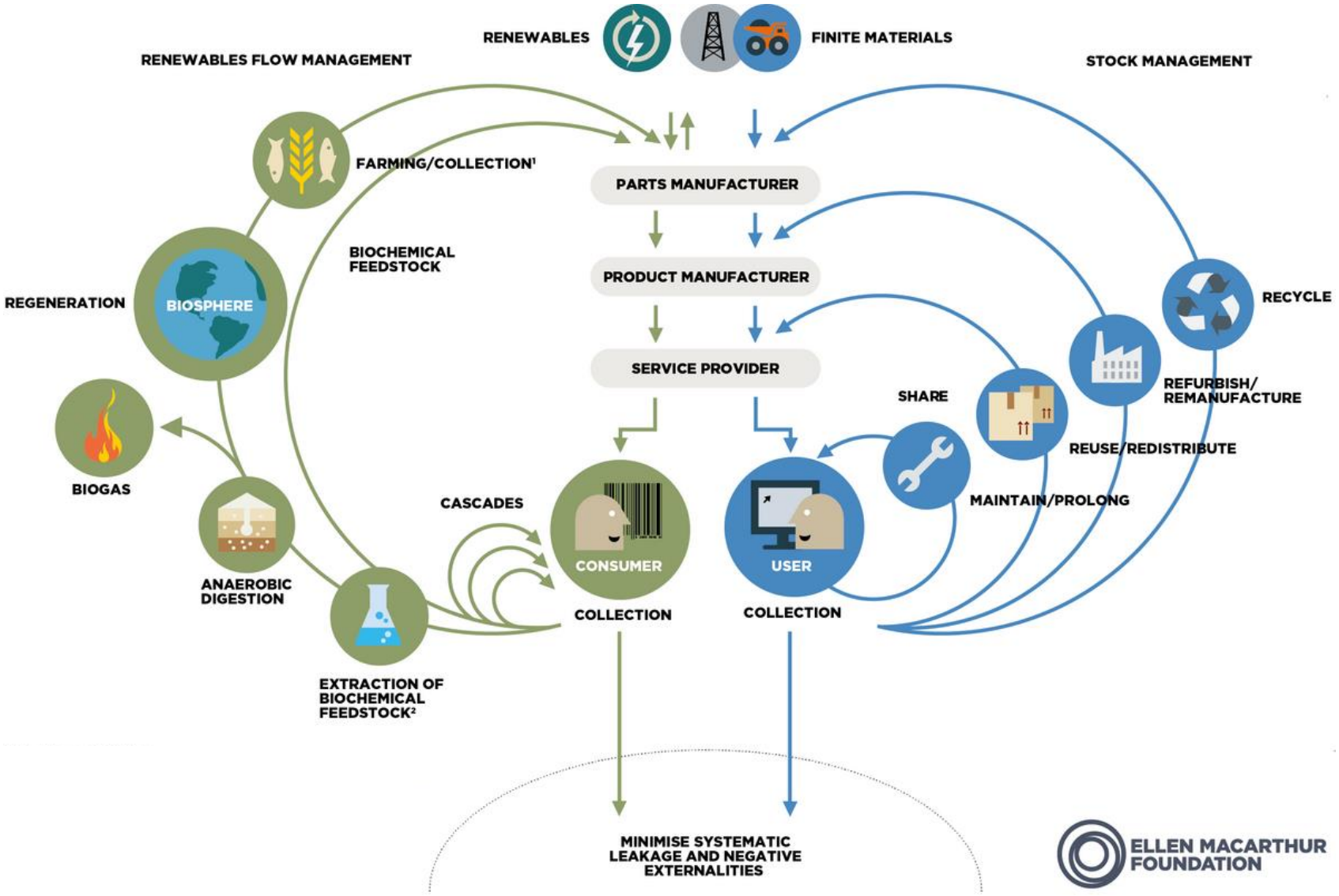

Circulaire economie

Van afval naar grondstof

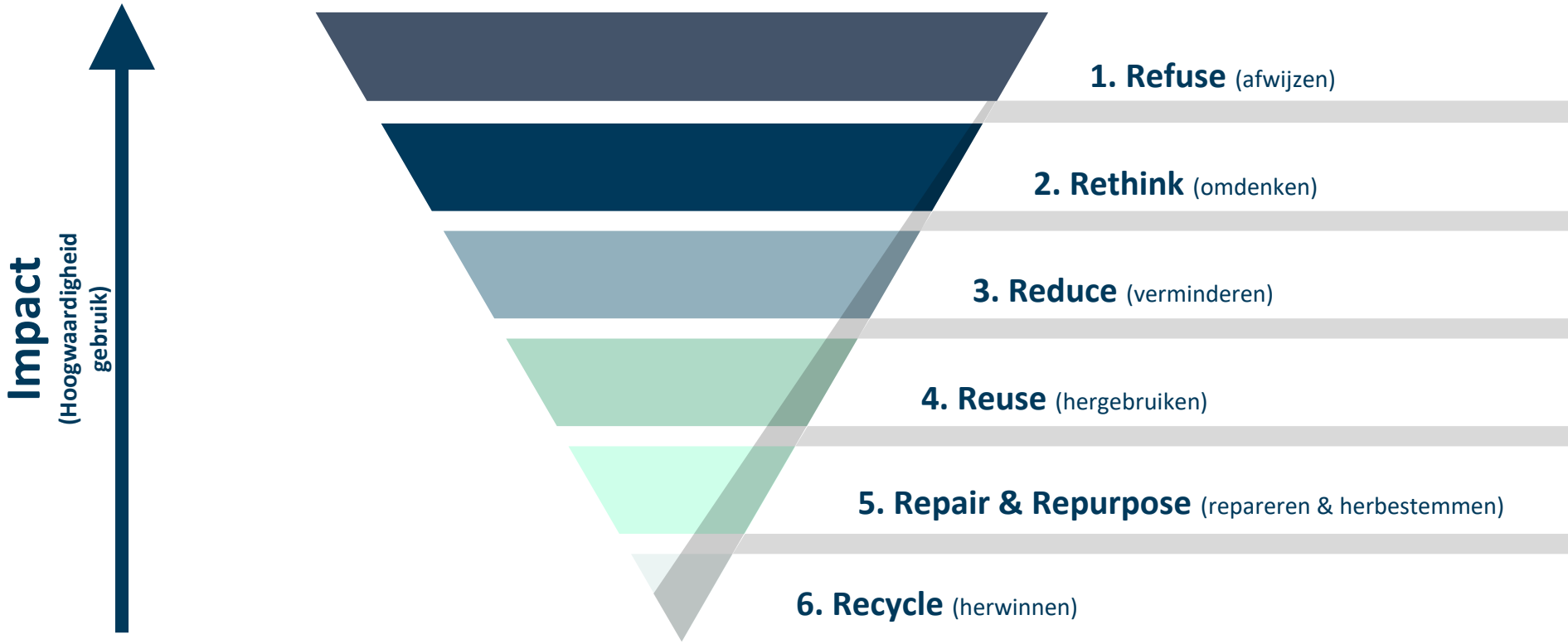
Volledige cyclus

2

Meten van circulariteit: De R-ladder

De R-ladder

Impact
(Hoogwaardigheid gebruik)
1. Refuse (afwijzen)
2. Rethink (omdenken)
3. Reduce (verminderen)
4. Reuse (hergebruiken)
5. Repair & Repurpose (repareren & herbestemmen)
6. Recycle (herwinnen)

3

Samenvatting

Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE) van Rijksoverheid

- Ambities overheid
- Knoppen om aan te draaien
- Maatregelen
- Prioritaire ketens
- Kansen voor gemeente Gouda

Ambities van de overheid

2030

50% circulair

- 50% minder primaire grondstoffen
- 60% recycling van stedelijk afval
- 30% minder uitstoot microplastics
- Drastisch inperken van ketenemissies (scope 3)

2050

100% circulair

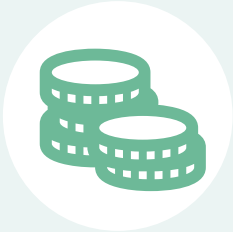
- 100% fossielvrij en klimaatneutraal

Overheidsstrategie

Voor een circulaire economie

Huidige systeem te veel gericht op vrijwilligheid >
Inzet op 3 soorten maatregelen voor vergroten noodzaak:

Beprijzend

- Belastingen en heffingen

Stimulerend

- Subsidies
- Vouchers
- Overgaan tot circulair inkopen door overheidsinstanties

Normerend

- Wettelijke normen voor de gehele productieketen
- Nieuwe vormen van eigenaarschap

4 ketens met hoge milieu-impact

Consumptie goederen	Elektrische apparaten	Textiel	Meubels	Verpakkingen en wegwerpproducten
Kunststoffen	Plastic verpakkingen	Land- en tuinbouwplastic	Plastic in de bouw	
Bouw	Woningen	Kantoren	Viaducten en bruggen	Wegverhardingen
Maakindustrie	Capital equipment	Circulaire zon-pv systemen	Circulaire windparken	Circulaire klimaatinstallaties

Subsidies vanuit Rijk

1. Circulaire ambachtscentra

- Inzet op 5 pijlers:
  - Milieustraat
  - Kringloop
  - Reparatie
  - Sociale werkplaats
  - Onderwijs
- Bestaat al sinds 2019. Kwamen de afgelopen tijd jaarlijks steeds weer nieuwe subsidies voor vrij.
  - Aanspraak maken op een dergelijke subsidie kan het opzetproces van een circulair ambachtscentrum in Gouda zeer versnellen

2. Repaircafé's

- In combinatie met ambachtscentra.
- Subsidie bedoeld voor het vinden en professioneel ondersteunen van vrijwilligers voor repaircafé's.

Subsidies vanuit Rijk

3. Stimuleringsprogramma recycling

- Stimulering van hergebruik, reparatie en recycling
- **Vooral voor MKB ondernemers**
- Voorrang voor prioritaire afvalstromen zoals kunststoffen, textiel en verpakkingen

Tot 75%

van de kosten worden gesubsidieerd

4. Circulaire ketenprojecten

- Samenwerking tussen ondernemers om een product- of materiaalketen circulair te maken
- **Ook vooral voor MKB-ondernemers** die goederen produceren en verkopen
- Wegnemen van hordes in de missie naar circulair.

50%

van de kosten worden gesubsidieerd

4

Gemeente Gouda

BUREAU 2030

Nulmeting

Waar staan we nu?

- Ambities gemeente
- Bouw
- Afval
- Voorbeeldrol

Ambities gemeente

2025

Max 100kg restafval per inwoner

2030

-50% primaire grondstoffen

2050

100% circulair

Bron: Duurzaam Dashboard Gouda (2022)

Bouw

Lopende projecten

> 16 initiatieven

Circulaire sloop verpleeghuis ‘Huize bloemendaal’

Gouda Oost: nieuwbouw van woningen met materialen gesloopte flats

Deelnemer in het Convenant Netwerk Betonketen Groene Hart

Afval

Cijfers restafval

VANG doelstelling:
Maximaal 100kg restafval per persoon per jaar

Afvalmonitor Gouda:

	2020	2021
Totaal restafval	**153**	**149**
Waarvan grof	35	30
Waarvan fijn	118	119
Scheidings%	66	65

Lopende projecten

> 18 initiatieven

Mobiele milieustraat

Pilot inzamelen zomerse opblaasartikelen

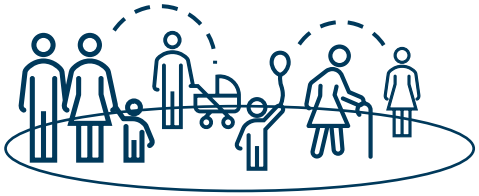

Inwonersinitiatieven, o.a.

- The Melting Shop
- Kledingruil

Voorbeeldrol

- Onderzoek naar circulair ambachtsnetwerk
- Hergebruik hardware: donatie goede doelen

Consumptiegoederen

- MVOI-ontwikkeltraject inclusief ondertekenen Manifest MVOI

MVOI

Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen

- Koplopers-groep PZH: Koplopersgemeente
- Fairtrade gemeente

FAIRTRADE

Algemeen

Overzicht

Bouw	Afval	Consumptiegoederen	Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI)	Algemeen

• **> 16 initiatieven**	• **> 18 initiatieven**
	  • **13 door** en **5 in** de gemeente
		• Circulair ambachtsnetwerk
		• Hergebruik afgeschreven hardware
			• Inkoop ontwikkeltraject MVOI
			  • Ondertekenen Manifest MVOI
				• Aangesloten bij koplopers-groep PZH
				• Fairtrade gemeente

Overige thema's:

- **Landbouw / Voedsel**
- **Bedrijven / Industrie**
- **Havens**
- **Mobiliteit**

5

Vervolg-stappen

Sessie 2

30-10-2023

Acties	**3 speerpunten opstellen** **Ambitieniveau per thema bepalen**
Resultaat	**Kader voor circulaire maatregelen**

BUREAU 2030

Joost Brouwer
j.bouwer@bureau2030.nl
06-21588583

Stan Rouhof
s.rouhof@bureau2030.nl
06-30873955

Annex

Lopende projecten

Bouw

Door gemeente

- Proef Plastic Road concept op Aschpotpad > Gerecycled plastic als ophoogmateriaal
- Ambtelijke deelname aan Community of Practice-sessies PZH, gericht op monitoring CE
- Vernieuwersnetwerk Biobased Bouwen Zuid-Holland
    - Transitieagenda voor opschaling biobased bouwen: obstakels identificeren en kennis delen
- Bewustzijn CE benoemd als actiepunt in Economische Agenda Gouda
- Gouda Oost: Circulaire woningen gebouwd van gesloopte flats
- Motie: Toekomstige woningbouw: Maximaal inzetten modulair bouwen met circulaire, biobased materialen (verifiëren Debbie/Demi)
- Circulaire sloop/demontering verpleeghuis 'Huize Bloemendaal' i.c.m. Janssen de Jong en New Horizon
    - Circulaire toepassinge van: 120 ruiten, 50 lampen, bloempotten, 100 eenheden hang- en sluitwerk
- Inzamelingsactie van 6.000 spijkerbroeken t.b.v. isolatiemateriaal voor schoolgebouw De Goudsche Waarden.
- Toepassing circulair metselsysteem in nieuwbouw van clusterschool Auris Taalplein – De Triangel
- Eerste circulaire Albert Heijn in Westergouwe
- Deelnemer in het Convenant Netwerk Betonketen Groene Hart
- Circulaire bouw 60 tijdelijke sociale huurwoningen in Spoorzone
- Het Goudse Poortgebouw: Leeg kantoorpand omgebouwd tot woningen voor asielzoekers, studenten en mensen na scheiding

In gemeente:

- Van Ooijen: Aannemer die gebruikt maakt van circulaire bouwprincipes, o.a. gebruik circulaire straatstenen

Lopende projecten

Afval

Door gemeente:

- Onderzoek mogelijkheden ophalen horeca-afval
- Invoeren gratis ophaalservice grof vuil: Vergemakkelijken van recylcing voor inwoners en illegaal dumpen tegengaan
    - Pilots extra sortering grof vuil
- Pilots informeren inwoners over afval scheiden
- Pilot doneerring plastic flessen om vuilnisbakken
- Opknappen ondergrondse containers voor verlenging levensduur
- Mobiele milieustraat. Inleverpunt voor: Klein chemisch afval, kleine elektrische apparaten, kunststof, metalen, oud papier, hout
    - Scheidingstechnieken Cyclus (afvalverwerker) i.s.m. gemeente:
        - 1. GFT: Compostering (Nieuwe Schillenboer: Bakjes en biologisch afbreekbare zakjes voor GFT in flats) 2. PMD: P: Shampooflessen en emmers. M: blikken en fietsen. D: pennen en krantenpapier 3. Oud papier: Nieuwe kartonproducten, tot 7x hergebruikt 4. Glas: Theoretisch eindeloos hergebruik
- Opruimactie op SUP-boards in wateren Gouda, i.c.m. Cyclus en Jaba Sup
- Pilot inzameling zomerse opblaasartikelen Cyclus: 3.600kg plastic gerecycled
- Ontwikkeling nieuwe milieustraat **Ecopark** met meer aandacht voor circulariteit? Checken bij Demi en Debbie
- Project schone (binnen)stad voortzetten in samenwerking met DPG en SOG en verkennen mogelijkheden verbreding naar bedrijventerreinen
- Faciliteren initiatieven tegengaan zwerfafval
- Jaarlijkse deelname aan landelijke Opschoondag

In gemeente:

- Vuigmakers: Winkel die afval omtovert tot cadeau's
- Kledingruilinitiatieven
- Kleiwerkplaats Witheet: Potten en schalen uit kleiresten
- The Melting Shop: Oude vlaggen omgetoverd tot sportcollectie
- In en Om 't huis en Thiers2wielers: Nieuwe (fiets)tassen van kapotgewaaide paraplu's en zeilen van vrachtwagens